

Tu cum ai face, profesore?

Partea I. Călăuză în lumea cititorului fără urechi

Ora șapte și patruzeci de minute. În drum spre școală. Cade – nu cade – cade – nu cade... va cădea – nu va cădea... îngheață – nu – îngheață, îngheață – nu – îngheață... Ce bine ar fi să-mi mai crească două mâini. Din nasturi... da, din muguri de nasturi, căci nasturii leagă (Am aflat asta de curând, în noiembrie, când fiica mea a primit un brăduț plin de nasturi de la cineva foarte drag.). O mână crescută din nasturi m-ar salva de mâncărimea enervantă din vârful nasului. Cum ar fi să-mi crească mâini din toți nasturii pe care-i am și să mă joc „musca” în drum spre școală? Oricum, nu am înțeles prea bine cum joacă Bianca „musca”, dar sunt sigură că are nevoie de cel puțin două mâini libere. Totuși, ar fi bine să-mi crească mâini din nasturi. Măcar niște mâini temporare care să apară și să dispară după legea Țestoasei. Bună lege!... dar eu nu sunt țestoasă, n-am nici măcar o mână disponibilă ca să-mi șterg nasul, darămite să explic cu numai zece degete, două brațe un nas, un ochi și jumătate (astigmatismul îmi fură în total o jumătate de ochi), plus o coadă de cal (devenită poreclă, deci semnificant), călătoria din real în imaginar și viceversa. Fără cuvânt!

Numai culoare și mișcare. Doamne! Cafea fără zahăr. Doamne, dă-mi, te rog, câțiva năsturei! Bindecuvântează, Doamne, inspirația mea! Fă-mă bun actor de încă o zi! Ajută, Doamne, gurii mele să vorbească fără cuvânt. Dă, Doamne ca ei să fi visat azi-noapte, să fi visat frumos și urât. Vis. Orice vis. Căci visul este singurul nasture care le rămâne pentru a înțelege realitatea.

Ce-ar spune despre asta Nichita? „Bunăoară să populăm realul”. Păi, să-l populăm cu nasturi. Am aceeași temă de casă: să populez realul cu orice în afară de cuvânt. Pentru copiii necuvintelor, nu vorbe, nu cuvinte. Stați liniștiți! Se poate! Sentâmplă să reușesc mai multe zile la rând, apoi deloc. Când ești în fața copiilor cu patru sau fără urechi poți găsi toate necuvintele de care ai nevoie, iar cele pe care nu le găsești, le vei inventa, iar ei te vor crede și le vor așeza cu grijă în sertărașele lor de unde ți le vor scoate la comandă. Măine sau ieri sau nicicând. Doamne, îți mulțumesc Ție pentru darul acesta, de a putea intra în Țara Necuvintelor. Dacă numele meu ar fi Alice, atunci s-ar putea scrie a treia poveste: *Alice in the world of unwords*. Nu sunt Alice și nu voi fi personajul unei cărți celebre. Sunt eu, Gabi C., un simplu profesor de lectură, beneficiarul unei bucurii rezervate doar celor iubiți de copiii necuvintelor. Iar asta compensează tot: că nu am mână liberă să mă șterg la nas, că am doar două mâini, un ochi-și-jumătate, o gură și o banală coadă de cal, că nu am cui citi poezii, că împreună cu ei ascult singură

colinde de Crăciun...
Și ce? A murit jocul?
Și ce? A murit visul?

Ora opt și cinci minute. Am răvașe pe catedră. Și jurnalele fetelor. Ochii zâmbesc curioși în așteptare. E de bine. Au visat. Răvașele spun că au visat. Mâinile nu mai au răbdare. Semnalul meu întârzie. Am nevoie de timp ca să intru în rol (rolul în fiecare zi este altul; altfel ar fi plictisitor). Îmi pare rău, cititorule, că nu poți auzi liniștea aceasta. Dar ți-o poți imagina: e mângâietoare, plăcută, magică lumină de necuvinte.

Mâinile spun: „Lasă-ne nouă libertatea de a regiza. Universul nostru e extrem de încăpător. În fiecare noapte se goleşte. Hai, dă-ne semnalul! Lasă-ne să populăm realul!”.

Eu: „Da, așa e, numai pe mine mă încurcă cuvintele!”

– Astăzi veți povesti visele voastre în ordine crescătoare, de la mic (scund) la mare (înalt). Ce-nseamnă de la mic la mare?

Mâinile spun: „mic mare”

– Bine. Cine povestește primul?

Mâinile răspund: „Bianca primul mic”

Începe Biencuța cea veselă, vrăbiuța Bianca, micuța cu ciuboțele uriașe: „Visul meu: noi spune vreau piscina apoi merge cu aeroport sta cu avionul este frumos apoi astăzi piscina apoi hotel mâine dimineața merg piscina eu Ioana Maria Sara joaca cu piscina familia venit vedem ce face – hai mergem acasa – noi spune nu – mama spune lasă ce vrei – rămâneți eu plec voi rămâneți pa

noi suntem bucuroși – vis gata.”
Continuă Maria (ea este a doua ca înălțime din clasă): „pisica bea lapte pâine – pisica și câinele joacă – noi joacă ață – pisica cu câinele vreau plecat la pădure – pisica caută pe șoareci – câinele caută pe oase – trezit șoc”

Nr. 3, Sara: „Eu spun vreau prieten cu leu și intra Narnia și întâlnim cu Susan, Lucy, Edd și cineva altcineva – apoi eu, leu, Susan, Lucy distracție parc și vapor. Mai târziu vine Ioana, Bianca, Maria. Eu spun Eva unde este. Ioana spune Eva nu place merge intră la Narnia. Eu spun înțeleg îmi pare rău. Apoi mai târziu ajunge la Cluj pup pe voi diriginta. Sunt obosit până seara călătorie dar plăcut. Apoi primit pizza cu suc. Noi mâncat apoi trezit. Sfârșit.”

Îmi place ceva la nebunie la textele lor economia de cuvinte, de vorbe. Ar trebui să învăț și eu ceva din ea. O întâmplare întreagă în numai zece cuvinte. Aș fi curioasă să văd cum se derulează în imaginația lor. Textul livrat este aproape ermetic. Cititorule, *c'est à vous la choix!* Încercarea puterii.

Și așa dă Domnul în fiecare noapte: somn ușor, vise plăcute și sărut de îngeri pe frunte pentru ca eu să pot vorbi despre textul literar și ficțiune, despre o lume în care orice este posibil, în care o voce vorbește copiilor fără urechi și celor care aud cu ochii. Și ei mă cred pe cuvânt că trebuie să plecăm „imaginar”, pe un „tărâm altul” și repede pun mâna la ochi. Eu aștept. Cine va deschide ochii primul? Oricine ar fi eu nu voi ști niciodată cu adevărat dacă a fost călătoria cu „Joacă razele de soare / Printre frunzele de nuc / Trece-un vântuleț șăgalnic / Și le smulge și se duc. / Și se duc și zboară-n cercuri / Frunze galbene hazlii / Vântulețul le tot mână...” sau aceea „lup cu urs – lup venit oameni omoară – eu merg în piatra mare – urs venit pe Bianca apoi urs vrea pește mănâncă – Bianca adună pe pește apoi dat pește pe urs – lup vrea prieten pe Bianca – da sau nu – lup și urs bat” (poveste imaginată de Bianca). Dar am

învățat să mă bucur de strălucirea din dosul palmelor puse la ochi și să-i cred pe cuvânt că, da-da-da, aud rimele, și suierul vântului, și foșnetul frunzelor uscate.

Ce mi-aș putea dori mai mult de-atât: niște copii visează de dragul meu. Sunt oare vise-vise sau imaginat-de-vise?

Până la urmă, în fiecare zi lecția de literatură este - înainte de toate - un gest care întărește încrederea noastră unii în alții. Da, cred cu tărie că acești copii fără urechi aud cu ochii, că simt și că au o lume la fel de interesantă și de greu de înțeles ca textul literar (pentru elevii auzitori). Îmi doresc să-i pot învăța în limba lor, pentru ca ei să înțeleagă că și eu am nevoie de ei, de provocarea care îmi ține mintea trează, creativitatea și imaginația în alertă și sufletul cald. Am învățat și învăț zilnic împreună cu ei despre ei, despre mine, despre cele trei lumi ale noastre (a mea, a lor și tărâmul de mijloc). Ei știu foarte bine că noi călătorim împreună, că sabia o poartă nu numai fiul de crai, iar pe calul ce mănâncă jărativ călătorește cel care are picioarele cele mai slabe.

9:50. Pauză. Citesc jurnalele fetelor: „Miercuri”. Peste urmă se uită și Robert. El este mereu acolo unde trebuie întinsă o mână de ajutor. Rapid îmi pune telefonul la încărcat, apoi se întoarce și citim împreună.

Robert: „Comedie! Știi? Poveste nu este adevărat. Este imaginat. Călătorie, noi, toți colegii și tu și familia ta suntem o familie. Și ne-am dus în Polonia. Apoi ne-am întâlnit cu Ioana și Adi. Apoi și directorul a dat premiu și eu, mama, tu împreună cu noi să plecat la Polul Nord și până Grecia. Asta este ceva fals adevărat. Este la fel poveste”. Îl ascult pe Robert explicând exercițiile de ficțiune ale fetelor (ele scriu întotdeauna mai mult). Am timp să desenez în minte tot ce-mi spune. E plăcut jocul și vreau să trecem la pagina următoare: „Vineri.”...

Robert a plecat. Nu mai am cu cine mă juca. Disponibili?

Solomon îi explică în necuvinte

Diane din clasa a opta (care s-a lipit de noi, pentru că nu avea cui arăta un deget pansat) ce reprezintă posterul afișat la loc de cinstă în clasă (raportul realitate – ficțiune).

Măinile spun: „Călătorie-adevăr-fals-vis-imaginar”

Celelalte mâini: „Aha! (mirată, dă din cap) Fals? Vis? Tu noapte?

Solomon râde. Își împinge ochelarii pe nas.

Măinile: „Nu vis noapte. Vis carte poveste.”

Diana se-ncruntă a îndoială. Solo dă din mâini. „Lasă”. O ia de mână și o duce în colțul opus unde Dimi, întins pe jos, lucrează la o planșă: „Narcisa fantastică. Narcisa este balerină, care dansează. Mai sunt și trei trandafiri culcați într-un pat cu baldachin”.

Solomon: „ Vis fals floare dans cu flori.”

Diana: „Frumos”

Înțeleptul Solomon o pierde pe Diana în drum spre catedră și vine spre mine. Îmbrățișare care pare a fi o mărturisire secretă: „Mie nu-mi plac oamenii care nu știu să călătorească imaginat”.

Măinile: „Faci ce – citește caiet fete?”

Eu și mâinile mele: „Am mult de citit. Fetele au avut chef de scris și fiecare a vrut să scrie mai mult decât celelalte. Vrei să citim împreună?”

Măinile lui Solomon: Nu, vreau desenez.

Trăiască visul!

Partea a doua: Călătorie în lumea cititorului care aude cu ochii

Ce mi-aș putea dori mai mult de-atât: niște copii care aud cu ochii visează de dragul meu. Sunt oare vise-vise sau imaginat-de-vise sau povești citite? Nu știu sigur niciodată și nu doresc să strivesc taina lor. Vreau să mă bucur de bucuria lor de avea o activitate împreună într-o lume unde și ei sunt mai potriviți decât în lumea noastră. Citesc, citesc, citesc, apoi dorm, visează, apoi se topește granița și povestesc pe răvașe, în jurnale, în caietul de lecturi, pe foaia de desen sau pe tablă, rezultând din această acțiune colectivă (absolut obligatoriu colectivă) un circuit al „imaginatului” în care nu mai contează starea de agregare, ci fiabilitatea.

Să supraviețuim, dar plăcut!

Fragmente din caietele de lectură ale copiilor care aud cu ochii

SOLOMON și cei 101 dalmațieni

Dimineața la ora zece și jumătate ne-am trezit, vineri. Eu și fratele meu ne-am spălat pe dinți cu pasta de dinți și perie de dinți. Eu și David am mâncat cereale cu lapte. Eu și David am făcut patul. Apoi eu am citit carte „101 dalmațieni”, iar fratele meu la calculator două ore. Apoi am schimbat eu la calculator două ore, iar fratele meu s-a uitat la televizor. La ora doi jumătate noi am mâncat.

Roger și Pongo mers la plimbare. Anita și Perdita stau pe bancă. Anita citește cărți. Roger și Pongo întâlnesc pe Anita și Perdita. Pongo și Perdita prins pe Roger și Anita în apă. Roger și Anita au mers la nuntă. Pongo și Perdita împreună au mers acasă. Pongo și Perdita s-au uitat la geam. Bunica face mâncare. Bunica poftim pe Anita. Anita spune mulțumesc. Roger am jucat pe Pongo și Perdita stă pe pat. Perdita a născut mulți câini. Câinele numărul cincisprezece. Roger și Anita sunt bucuroși și veseli, apoi Cruella a venit acasă lui Roger. Cruella mereu nervoasă pe Roger. Pongo a născut multe câini. Câine numărul o sută unu. Cruella a plecat acasă. Roger, Anita, Pongo și Perdita mers la plimbare. Bunica grijă pe câini o sută unu. Jasper și Horace au fugit acasă lui Roger. Jasper și Horace vreau furat câine o sută unu. Bunica auz cine este? Bunica prins în ușă, Jasper și Horace au spus Bună seara. Bunica

spune hai în cameră. Jasper și Horace au prins bunica. Jasper și Horace furat câine o sută unu. Jasper și Horace fugit pe ușă. Bunica caută o sută unu câine. Bunica mereu plânge. Roger, Anita, Pongo și Perdita merge acasă. Bunica spune pe Roger. (Continuare cu viitor)

EVA și prietenii Silviei Kerim

A început cartea cu povești foarte drăguță, apoi a început un băiat și câine mers la afară cu minge mică, role pentru că băiat, apoi câine a spus hai vreau să duc mâncare carne și lapte. Băiatul a fugit pentru se jucat ascuns copaci mai mult să vadă nu pot. Câine a spune supărat pentru nu vrea să mănânce. De ce? dar băiatul mereu s-a ascuns fiecare zi. Câine gândesc cum dar vinovat pe băiat nu pentru mâncare nu vrea. Câine a fugit, a intrat la bunica, apoi bunica îi dă lapte și carne de pui la câine este foame tare pentru vinovat băiatul mereu a fugit în pădure. S-a trezit repede pentru că a venit băiatul, băiatul a întrebat unde e câinele și de ce a fugit. După aceea, câinele s-a culcat, seara este frig și bate vântul. Băiatul s-a dus acasă și s-a culcat, afară a început să plouă tare. Dimineața, băiatul s-a trezit la ora zece jumătate, s-a îmbrăcat și s-a spălat, apoi băiatul nu voia să facă curat în camera lui pentru că era lenș și a dormit mult și nu a mâncat nimic.

Acasă la bunica unde locuia câinele, casa era foarte veche și murdară și bunica este săracă. Bunica era supărată pe băiat pentru că s-a ascuns.

Povestea este super și foarte frumoasă despre băiatul și câinele.

EVA și Printul Caspian (Narnia)

Magia. Un băiat ce ai în seara asta. Vine un băiat se uită la păsări a murit un suflet plecat cum din Narnia. Un fiu, un fiu! Calul mai multe este curajos și bun dar puțin rău. Mulți oameni au plecat în pădure cu caii lor, mai departe, acolo erau mulți copaci. Ai grijă de băiat este frică și ascuns. Haide ajutor pe oameni multe pentru bate un băiat, apoi suntem copii, după ce au plecat of, nu. Acolo erau doi băieți și două fete, o clipă au plecat viteza cu trenul în pericol. Băieții și fetele aveau emoții tari din cauza trenului pentru că el mergea vitează. Mai târziu s-au dus la munte unde este un lac mare și frumos. Afară era soare.

Gabriela Chirteș

Liceul Tehnologic Special pentru Deficienți de Auz, Cluj

